Järvenpää 1974

Venäjän ortodoksisen kirkon ja Suomen evankelis-luterilaisen kirkon teologiset neuvottelut

Tiedonanto

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Venäjän ortodoksisen kirkon edustajien välisistä III teologisista neuvotteluista

Toukokuun 23.—28. päivien välisenä aikana vuonna 1974 Suomen evankelis-luterilaisen Kirkon Seurakuntaopistossa Järvenpäässä pidettiin III teologiset neuvottelut Suomen evankelisluterilaisen kirkon ja Venäjän ortodoksisen kirkon valtuuskuntien kesken.

Ensimmäiset neuvottelut oli pidetty maaliskuussa 1970 Turun Sinapissa, toiset neuvottelut 1971 Zagorskissa Pyhän Sergein Kolminaisuuden luostarissa.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon puolesta neuvotteluihin osallistui valtuuskunta, jonka kokoonpano oli seuraava: Turun ja Suomen arkkipiispa tohtori *Martti Simojoki* (valtuuskunnan johtaja), Helsingin hiippakunnan piispa tohtori *Aimo T. Nikolainen*, Porvoon hiippakunnan piispa tohtori *John Vikström*, Helsingin yliopiston yleisen kirkkohistorian professori ja teologisen tiedekunnan dekaani tohtori *Kauko Pirinen*, Åbo Akademin systemaattisen teologian apulaisprofessori tohtori *Fredric Cleve*, Tapiolan seurakunnan kirkkoherra rovasti teologian lisensiaatti *Samuel Lehtonen* ja Kuusjoen seurakunnan kirkkoherra teologian lisensiaatti *Maunu Sinnemäki*. Neuvonantajina, joilla oli puheoikeus, olivat kokouksessa läsnä: Helsingin yliopiston yleisen teologian assistentti pastori *Risto Cantell*, Helsingin yliopiston dogmatiikan assistentti pastori *Juhani Forsberg*, Helsingin yliopiston systemaattisen teologian ja uskontotieteen laitoksen ekumeniikan jaoston assistentti teologian lisensiaatti *Simo Kiviranta*. Helsingin yliopiston systemaattisen teologian vt. apulaisprofessori dosentti *Tuomo Mannermaa*, Helsingin yliopiston yleisen valtio-opin professori *Pertti Pesonen*, Åbo Akademin kreikankielen ja Uuden testamentin eksegetiikan lehtori teologian tohtori *Jukka Thurén* ja Helsingin yliopiston sosiaalietiikan apulaisprofessori *Kalevi Toiviainen*.

Venäjän ortodoksisen kirkon puolesta neuvotteluun osallistui valtuuskunta, jonka kokoonpano oli seuraava: Moskovan hengellisen akatemian ja seminaarin rehtori, Dmitrovin arkkipiispa *Vladimir* (valtuuskunnan johtaja), Astrakanin ja Enotaevkan piispa, teologian maisteri *Mihail*, Leningradin hengellisen akatemian dosentti, Moskovan patriarkaatin ulkomaisten kirkollisten suhteitten osaston varapuheenjohtaja dosentti rovasti *Nikolai Gundjaev*, Suomessa olevien Moskovan patriarkaatin seurakuntien piirivalvoja, rovasti *Igor Ranne*, Leningradin hengellisen akatemian ja seminaarin inspehtori, dosentti rovasti *Vladimir Sorokin*, Leningradin hengellisen akatemian ja seminaarin neuvoston sihteeri dosentti rovasti *Vasili Stoikov*, Moskovan patriarkaatin ulkomaisten kirkollisten suhteitten osaston esittelijä pappismunkki *Josif* (Pustoutov).

Kutsuttuina tarkkailijoina, joilla oli puheoikeus, olivat neuvottelukokouksessa läsnä Suomen Ortodoksisesta Kirkosta: Helsingin metropoliitta dosentti teologian tohtori *Johannes*, Kuopion kirkkoherra *Niilo Karjomaa* ja Helsingin kirkkoherra *Aleksander Korelin* sekä Suomen Ekumeenisesta Neuvostosta: piispa tohtori *Paul Verschuren* (Katolinen kirkko Suomessa), teologian tohtori *Alfons Sundqvist* (Finlands Svenska Baptistmission) sekä pastori *Sergei Dubrovin* (Svenska Metodistkyrkan).

Neuvottelujen avajaisjumalanpalveluksen Järvenpään kirkossa toimitti Helsingin hiippakunnan piispa Aimo T. Nikolainen neuvottelujen kappalaisen rovasti Samuel Lehtosen avustamana.

Neuvottelukokous lähetti tervehdyssähkeet Suomen tasavallan presidentille Urho Kekkoselle, Hänen Pyhyydelleen Moskovan ja koko Venäjän patriarkalle Pimenille sekä Leningradin ja Novgorodin metropoliitalle Nikodimille ja Tulan ja Belevin metropoliitalle Juvenalille. Näiltä kaikilta saapui vastaussähke.

Turun ja Suomen arkkipiispa tohtori Martti Simojoki piti neuvottelujen avajaispuheen, jossa hän luonnehti Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Venäjän ortodoksisen kirkon käymiä teologisia neuvotteluja sekä käsitteli keskustelujen aiheisiin liittyviä kysymyksiä. Dmitrovin arkkipiispa Vladimir piti neuvottelukokouksessa tervehdyspuheen, jossa hän tähdensi edellisten neuvottelukokousten veljellistä luonnetta sekä esitti toivovansa ja olevansa vakuuttunut siitä, että myös alkavista neuvotteluista tulee menestykselliset.

Neuvottelujen käsiteltävänä oli kolme aihetta: 1) Alttarin sakramentti ja pappeus, 2) Kristillisten kirkkojen työ rauhan hyväksi nykyaikana ja 3) Kristillinen oppi pelastuksesta.

Ensinmainittua aihetta käsiteltiin esitelmissä, jotka pitivät apulaisprofessori Frederic Cleve aiheesta »Altarets sakrament och prästadömet ur evangelisk-luthersk synpunkt» ja piispa Mihail aiheesta »Eukaristia ja pappeus». Toista aihetta käsiteltiin esitelmissä, jotka pitivät piispa John Vikström ja arkkipiispa Vladimir aiheesta: »Kristillisten kirkkojen työ rau-

han hyväksi nykyaikana». Kolmatta aihetta käsiteltiin vastaavasti esitelmissä, jotka pitivät piispa Aimo T. Nikolainen aiheesta »Kristillinen oppi pelastuksesta Uuden testamentin valossa» ja rovasti Vasili Stoikov aiheesta »Kristillinen oppi pelastuksesta» sekä pastori Juhani Forsberg aiheesta »Kristillinen oppi pelastuksesta Bangkokin lähetyskonferenssin valossa» ja rovasti Nikolai Gundjaev aiheesta »Bangkokin konferenssin analyysi ja lausunnot siitä ortodoksiselta näkökannalta katsottuna».

Nämä rikassisältöiset esitelmät ja niitä seuranneet keskustelut, jotka käytiin sydämellisessä ilmapiirissä ja veljellisen kristillisen rakkauden hengessä, auttoivat neuvottelujen osanottajia pääsemään selville osapuolten näkökannoista käsiteltävistä asioista ja määrittelemään sekä yhdenmukaisia että toisistaan poikkeavia näkökantoja.

Keskusteluissa pyhästä eukaristiasta ja pappeudesta, kirkon rauhantyöstä sekä kristillisestä pelastusopista voitiin todeta yhteisen kohtaamisen rikastuttavan meitä ja antavan mahdollisuuden entistä suurempaan ymmärtämykseen toistemme perinteitä kohtaan sekä yhteisen kutsumuksemme täyttämiseen Kolmiyhteisen Jumalan ylistykseksi ja maailmalle annettavaksi todistukseksi ja palvelukseksi.

Tähän tiedonantoon on liitetty neuvottelukokouksen kolmen aiheen käsittelystä yhdistelmä, jossa esitetään sekä ne kannanotot, joissa osapuolet olivat yhtä mieltä että ne, jotka vielä vaativat jatkokäsittelyä.

Osapuolet ovat vakuuttuneet siitä, että tällaisten teologisesti keskeisten ongelmien käsittely lisää molempien kirkkojen keskinäistä ymmärtämystä ja muodostaa merkittävän panoksen etsittäessä teitä ja menetelmiä kristittyjen uskonyhteyden saavuttamiseksi.

Neuvottelujen osanottajat kiittävät Jumalaa hänen suuresta rakkaudestaan, joka teki mahdolliseksi tämän veljellisen ja sydämellisen tapaamisen, ja siitä, että hän siunasi yhteisen työmme.

Osapuolet ovat vakuuttuneita siitä, että kaikkien kristittyjen ja kirkkojen on väsymättä työskenneltävä sen hyväksi, että kaikki kansat voisivat elää olosuhteissa, joissa rauha ja oikeus vallitsevat. Tällaiset neuvottelukokoukset lähentävät toisiinsa kirkkojamme ja Suomen ja Neuvostoliiton kansoja.

Osapuolet sopivat siitä, että näitä jo perinteellisiä neuvotteluja tullaan jatkamaan.

Neuvottelukokouksen osanottajat päättivät työnsä rukoukseen ja kiittivät pelastuksemme päämiestä ja Rauhan ruhtinasta Herraa Jeesusta Kristusta.

Martti Simojoki
Turun ja Suomen arkkipiispa

Vladimir
Dmitrovin arkkipiispa

EUKARISTIA JA PAPPEUS

I

1. Herramme ja Vapahtajamme Jeesus Kristus otti vastaan ja täytti ylimmäispapillisen tehtävän, antaen itsensä täydelliseksi uhriksi ihmiskunnan syntien tähden. Hänen lunastustyönsä teki tarpeettomaksi ja poisti vanhan liiton leeviläisen pappeuden, jonka Mooseksen laki säätää. Sillä »etummainen maja . . .on nykyistä aikaa tarkoittava vertauskuva ja sen musesti uhrataan lahjoja ja uhreja, . . . jotka ovat voimassa uuden järjestyksen aikaan asti. Mutta kun Kristus tuli tulevaisen hyvän ylimmäiseksi papiksi, niin hän . . . meni . . . oman verensä kautta kerta kaikkiaan kaikkeinpyhimpään ja sai aikaan iankaikkisen lunastuksen» (Hebr. 9: 8—12).

2. Pyhän Hengen vaikutuksesta Jeesuksen Kristuksen perustaman kirkon jäsenillä on kaikille heille yhteinen uuden liiton pappeus, josta Jumalan sana selvästi todistaa (1 Piet. 2:5, 9). Tämä Jumalan säätämä pappeus, joka Pyhän Hengen vaikutuksesta säilyy kirkossa katkeamattomana, jatkuu Jumalan iankaikkisessa valtakunnassa, jossa soi uusi virsi hänelle, joka on »tehnyt heidät meidän Jumalallemme kuningaskunnaksi ja papeiksi» (Ilm. 5: 9—10).

Täällä maallisen elämän olosuhteissa kristittyjen yleinen pappeus ilmenee Jumalan lapseutena (Room. 8: 14—16), Kristuksen antamana alituisena mahdollisuutena kääntyä rukouksessa Jumalan puoleen (Joh. 16: 23—24), kilvoituksena, jossa meidät ristiinnaulitaan Kristuksen kanssa (Gal. 2: 19; 5: 24), kiitosuhrin kantamisena (Hebr. 13: 15), itsensä antamisena »eläväksi, pyhäksi, Jumalalle otolliseksi uhriksi» (Room. 12: 1) ja Pyhän Hengen pelastavan armon käyttämisenä, jonka Pyhä Henki antaa kirkon sakramenteissa.

3. Kutsuessaan kaksitoista apostoliaan ja vuodattaessaan heihin Pyhän Hengen Jeesus Kristus sääti kirkkoonsa erityisen palveluviran (Matt. 16: 18; 28: 18—20; Joh. 20: 23). Sitä on sittemmin nimitetty pappisviraksi. Tässä asiakirjassa tästä kirkon erityisestä palvelusvirasta käytetään nimitystä pappisvirka. Sitä ei voi erottaa kirkon olemuksesta, ja se tulee jatkumaan Kristuksen toiseen tulemiseen saakka. Tätä pappisvirkaa ei voida pitää vanhan liiton pappeuden jatkumisena (ks. kohta 1).

4. Pappisviran saaneet ovat Kristuksen kanssapalvelijoita ja heidät on kutsuttu toimimaan Kristuksen nimeen hänen tahtonsa täyttämiseksi, jotta ihmiset tulisivat osallisiksi pelastuksesta, jonka Kristus on saanut aikaan (Hebr. 3: 14). Siten pappisviran tehtävänä on:

a. evankeliumin julistus, saarna ja opetus,
b. kirkon sakramenttien toimittaminen,
c. vastuun kantaminen kirkon elämän ja toiminnan hengellisestä ohjaamisesta Jumalan sanan mukaisesti, niin kuin kirkko sen käsittää.

5. Pappisvirka ja yleinen pappeus kuuluvat yhteen ja muodostavat yhdessä kirkon hengellisen täyteyden monista jäsenistä koostuvana Kristuksen ruumiina. Näiden jäsenten palvelustehtävillä on erilainen luonne (1 Kor. 12: 4—31; Room. 12: 4—8).

6. Eräs Kristuksen kirkon oleellisin ominaisuus ja merkki on sen apostolisuus, minkä vuoksi kirkkoa nimitetään apostoliseksi. Apostolisuudeksi sanotaan evankeliumin opin ja sakramenttien horjumatonta säilyttämistä sellaisina kuin Kristus on ne asettanut ja apostolit ovat Pyhässä Hengessä julistaneet.

Kysymyksestä, joka koskee apostolisen suksession muotoja ja jatkuvuutta, katso osaa II.

7. Pappisviran vastaanottaminen tapahtuu kirkon kutsun ja oikean vihkimisen välityksellä. Vihkiminen toimitetaan apostoliselta ajalta periytyneellä kättenpäällepanemisella ja Pyhän Hengen avuksihuutamisella.

8. Mihin tahansa virkaan vihkiminen kättenpäällepanemisen välityksellä on ainutkertainen ja toistamaton.

9. Kristuksen asetuksen mukaisen ehtoollisen voivat toimittaa henkilöt, joilla on pappisvirka.

10. Ehtoollisen pätevyys ei riipu sitä toimittavan papin siveellisistä ominaisuuksista eikä hänen hengellisestä tilastaan, vaan ainoastaan siitä, että hänet on oikein vihitty papiksi ja että hän toimittaa tämän sakramentin oikein.

Tämä ei kuitenkaan millään tavalla poista sakramentin toimittajan henkilökohtaista vastuuta Jumalan ja omantunnon edessä omasta käyttäytymisestään ja hengellisestä tilastaan.

II

Neuvottelujen molemmat osapuolet ovat samaa meiltä siitä, ettei aiheesta »Eukaristia ja pappeus» kuultujen esitelmien pohjalta käyty keskustelu eivätkä yllä esitetyt teesit ammenna tyhjiin tätä erittäin tärkeätä jumaluusopillista ongelmaa sen koko täyteydessä. Siksi keskustelujen kaikki osanottajat pitivät yksimielisesti välttämättömänä, että näitä ongelmia vastaisuudessa entistä syvemmin tutkitaan ja niistä keskustellaan. Erityisesti on työn jatkuessa tutkittava seuraavia erillisiä kysymyksiä ja keskusteltava niiden johdosta:

11. Pappisviran sakramentaalista luonnetta koskevan ongelman osalta sekä koko sakramenttiopin valossa on tutkittava, mikä merkitys dialogillemme on eräillä luterilaisten tunnustuskirjojen kohdilla, joiden mukaan kättenpäällepanemisen kautta tapahtuvaa papiksi vihkimistä voidaan nimittää sakramentiksi.

12. Apostolisen suksession muotoja koskevan ongelman osalta esitetään: opin apostolisesta suksessiosta on säilyttänyt jakamaton kirkko. Tältä

pohjalta on tutkittava, mitä dialogillemme merkitsee se, että apostolinen suksessio sisältää sekä oikean apostolisen opin jatkuvuuden että papiksi vihkimisen suksession.

Martti Simojoki
Turun ja Suomen arkkipiispa

Vladimir
Dmitrovin arkkipiispa

KIRKKOJEN TYÖ RAUHAN HYVÄKSI

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Venäjän ortodoksisen kirkon kolmannessa teologisessa neuvottelukokouksessa Suomessa Järvenpäässä 23.—28. 5. 1974 jatkettaessa rauhanteeman tutkimista kuultiin Dmitrovin arkkipiispa Vladimirin ja Porvoon piispan tri John Vikströmin esitelmä aiheesta *kristillisten kirkkojen työ rauhan hyväksi nykyaikana* ja keskusteltiin niiden johdosta.

Käsiteltyään näitä esitelmiä neuvottelukokouksen osanottajat tulivat seuraaviin johtopäätöksiin:

1. Lausumme ilomme siitä, mitä neuvottelujen osapuolet ovat sanoneet tähän aihepiiriin kuuluvista kysymyksistä Turun Sinapissa 1970 ja Zagorskissa 1971, ja katsomme, että sekä edelliset että tämänkertainen tapaaminen lähentävät kirkkojamme ja kansojamme myös rauhantyötä edistävällä tavalla.

2. Itse Pyhä Evankeliumi on meitä kannustamassa rauhantyöhön. Kristus on meidän rauhamme, ja juuri tätä julistaessaan kirkko tekee työtä rauhan hyväksi sanan varsinaisessa merkityksessä.

3. Kun Pyhä Henki toimien kirkossa eheyttää sen, minkä synti on särkenyt, Hän samalla saattaa uskon valaiseman ihmisjärjen etsimään rauhaan johtavia teitä.

4. Kirkkomme kunnioittavat syvästi niiden muistoa, jotka kautta aikojen ovat uhrautuvalla rakkaudentyöllään edistäneet sovun ja rauhan syntymistä ihmisten kesken, ja kehottavat nykyistä sukupolvea seuraamaan heidän esimerkkiään.

5. Kirkkojemme tulee edelleenkin tehostaa rauhankasvatusta omassa keskuudessaan, edistää rauhaa koskevaa tieteellistä tutkimusta l. irenologiaa, vahvistaa rauhantahtoista ilmapiiriä sekä tukea sekä kristillisten että maallisten järjestöjen rauhantahtoisia ponnisteluja (Yhdistyneet Kansakunnat, Kirkkojen maailmanneuvosto, Euroopan kirkkojen konferenssi jne.) ja kaikkia rauhaan tähtääviä pyrkimyksiä.

6. Ilmaisimme Zagorskissa 1971 toivomuksemme siitä, että kutsuttaisiin koolle Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökokous, ja nyt me toivomme ja rukoilemme, että tämä alkanut neuvottelu olisi myönteisen kehityksen takeena kansainvälisen jännityksen laukaisemiseksi Euroopassa ja koko

maailmassa. Samaten toivomme, että Wienissä käynnissä olevat Euroopassa olevien asevoimien supistamista koskevat neuvottelut edistäisivät jännityksen lieventymistä maaosassamme ja koko maailmassa.

7. Tästä myönteisestä kehityksestä huolimatta on kansojen välillä ja niiden sisällä ristiriitoja, jotka antavat aihetta jatkuvaan huolestumiseen. Sellaisia esiintyy omassa maanosassamme (Pohjois-Irlanti), sen välittömässä naapuruudessa (Lähi-Itä) ja muuallakin (Chile jne.).

8. Rauha ei ole vain sodan poissaoloa, vaan siihen kuuluu välttämättä sosiaalinen ja kansainvälinen oikeudenmukaisuus sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen. Siellä missä nälkä, lukutaidottomuus, epäoikeudenmukaisuus ja kansainvälinen terrori vallitsevat ja ihmisoikeuksia rikotaan, ei myöskään ole edistystä, turvallisuutta eikä rauhaa.

9. Kirkkojen tulee olla valppaita voittaakseen pyrkimykset Raamatulla puolustaa rotudiskriminaatiota, rotuerottelua, kolonialismia, taloudellista riistoa sekä senkaltaisia itsekkäitä poliittisia pyrkimyksiä ja muita epäoikeudenmukaisuuksia, jotka ovat vastoin kristillistä uskoa.

10. Sen kokemuksen perusteella, joka on saatu maittemme välisten poliittisten, sivistyksellisten ja kirkollisten kosketusten lisääntymisestä, olemme vakuuttuneet siitä, että maitten ja kansojen välisten yhteyksien vilkastuminen niin monilla aloilla kuin mahdollista ja myös ekumeeninen yhteistyö olennaisesti edistävät pysyvän rauhan aikaansaamista.

11. Osapuolet tulivat siihen tulokseen, että myös seuraavalla kerralla jatketaan tämän aiheen käsittelyä myöhemmin sovittavalla tavalla.

Tri *Martti Simojoki*
Turun ja Suomen arkkipiispa

Vladimir
Dmitrovin arkkipiispa

KRISTILLINEN OPPI PELASTUKSESTA

I. Ihmisen luominen ja syntiinlankeemus

1. Kaikkivoipa Jumala, joka on yksi olemukseltaan ja kolminaisuus Isän, Pojan ja Pyhän Hengen persoonissa, on luonut näkyväisen ja näkymättömän maailman.

2. Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen, antoi hänelle osuuden elämästään ja kirkkaudestaan sekä käski hänen viljellä ja varjella luomakuntaa. Osallisuus Jumalan elämään oli kunnian antamista Jumalalle: uskoa ja rakkautta, turvautumista häneen ja kuuliaisuutta hänelle.[1]

[1] Uskon käsitteestä esiintyi erilaisia tulkintoja. Luterilaiset tähdensivät, että juuri uskossa ihminen on osallinen Jumalan elämästä. Tällä kohtaa ortodoksit puhuivat rakkauden liitosta Jumalan kanssa.

3. Ihminen kuitenkin lankesi syntiin. Hän ei ollut Jumalalle kuuliainen eikä antanut hänelle kuuluvaa kunniaa, vaan tahtoi itse ratkaista, mikä on hyvää ja pahaa. Näin ihminen menetti autuutensa, osallisuutensa jumalailliseen elämään. Hän joutui synnin orjuuteen ja kadotustuomion alaiseksi.

4. Ensimmäisten ihmisten syntiinlankeemus ei ollut turmiollinen vain heille itselleen, vaan aloitti ihmisten synnillisyyden historian. Tämä turmelus levitti synnillisen olotilan kaikkiin Aadamin jälkeläisiin siten, että se periytyy välttämättömästi (Room. 5: 12, 19).

II. Kristuksen sovitustyö

5. Rakkaudesta kadotettuihin ihmisiin Jumala lähetti maailmaan ainosyntyisen Poikansa, joka tuli lihaksi Pyhästä Hengestä ja syntyi Neitsyt Mariasta. Jeesus Kristus oli Isälle kuuliainen kuolemaan saakka (Fil. 2: 8), jotta yhden kuuliaisuuden kautta monet tulisivat vanhurskaiksi (Room. 5: 19). Hänen viaton kuolemansa oli lunastusuhri maailman elämän puolesta (Joh. 6: 51). Kristus on noussut kuolleista ja istuutunut Jumalan oikealle puolelle. Hän käyttää Jumalan valtaa ja on velvoittanut kirkon opettamaan kaikkea sitä, minkä hän on käskenyt (Matt. 28: 20). Korkealle korotettunakaan (Fil. 2: 9) hän ei häpeä kutsua meitä veljikseen (Hebr. 2: 11). Kristuksessa me »vapauduimme rangaistuksesta, tulimme riisutuiksi kaikesta pahasta, uudestisynnyimme korkeudesta, nousimme ylös haudattuamme vanhan ihmisen, tulimme lunastetuiksi, pyhitetyiksi, lapsiksi otetuiksi, vanhurskautetuiksi, tulimme Ainosyntyisen veljiksi ja perillisiksi hänen kanssaan» (Johannes Khrysostomos, Hom. Room. 10: 2).

III. Usko ja pyhitys

6. Kristuksen sovitustyön hedelmät Pyhä Henki tarjoaa ja jakaa evankeliumin sanassa ja sakramenteissa. Tämä tapahtuu seurakunnassa, joka on yksi, pyhä, yhteinen ja apostolinen. Ilman sitä kukaan ei voi tulla Herran Kristuksen luo eikä pelastua. Evankeliumi julistaa ansiottomille syntisille, että he saavat Jumalihmisen kuuliaisuuden tähden synnit anteeksi ja tulevat osallisiksi hänen pyhyydestään, kun he tekevät parannuksen ja uskovat evankeliumin (Mark. 1: 15).

7. Pyhä Henki tekee synteihin kuolleita eläviksi ja liittää heidät Kristuksen ruumiin jäseniksi. Ken oikein uskoo evankeliumin ja uskossa ottaa vastaan sakramentit, tulee osalliseksi jumalallisesta elämästä. Kristus asuu uskon kautta hänen sydämessään (Ef. 3: 17). Pyhä Henki opettaa ihmistä tuntemaan Jumalan rakkauden Kristuksessa ja rakastamaan Jumalaa ja lähimmäistä. Raamattu kehottaa: »Ahkeroikaa ... pelolla ja vavistuksella, että pelastuisitte; sillä Jumala on se, joka teissä vaikuttaa sekä

tahtomisen että tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi» (Fil. 2: 12—13). Ihmnen ei pelastu omilla hyvillä teoilla (Ef. 2: 9), mutta myös usko on kuollut, ellei se ilmene hyvissä teoissa (Jaak. 2: 17).

8. Kristityn ihmisen tarvitsee saada joka päivä kuolemaansa saakka syntinsä anteeksi. Jumalan armo kasvattaa häntä hylkäämään jumalattomuuden ja maailmalliset himot ja elämään siveästi ja vanhurskaasti ja jumalisesti nykyisessä maailmassa (Tiit. 2: 12). »Sillä tämä on Jumalan tahto, teidän pyhityksenne» (1. Tess. 4: 3). Jeesus sanoo: »Olkaa siis te täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on» (Matt. 5: 48). Täysi Kristuksen kaltaisuus ja täysi osallisuus jumalallisesta elämästä kuitenkin toteutuvat vasta kuolleitten ylösnousemuksessa.

IV. Soteriologia ja eskatologia

9. Pelastus on myös toivon ja odotuksen asia. Eräissä Uuden Testamentin kohdissa (esim. Room. 5: 9—10) sanaa 'pelastus' käytetään nimenomaan futuurisen pelastuksen merkityksessä. Tuleva pelastus on kaiken sen täyttymys, jonka jo nyt olemme Kristuksen ansiosta ja hänen seurakunnassaan jumalallisesta elämästä kokeneet. »Sillä toivossa me olemme pelastetut» (Room. 8: 24). Tämän voi sanoa myös toisella tavalla. 'Pelastus tänään' (sanonta esiintyy Luuk. 19: 9) on lopullisen ja täydellisen pelastuksen ennakointia. Niinpä pyhä ehtoollinen, jossa Kristus on todellisesti läsnä, on esimakua Karitsan hääateriasta uudessa Jerusalemissa (Joh. Ilm. 19: 9, vrt. myös Mark. 14: 25).

10. Näistä Raamatun totuuksista johtuu tärkeitä seurauksia. Ihmisen suhde ympäristöönsä, siihen luontoon, jonka hoitajaksi Jumala asetti hänet, saa uutta merkitystä kristillisestä toivosta. Ihmisen itsekkyys on köyhdyttänyt ja turmellut Jumalan luontoa ja sen elämää. Ihmisen syystä »luomakunta huokaa» (Room. 8: 22). Se elää kuitenkin »toivon varassa», että se on »tuleva vapautetuksi turmeluksen orjuudesta Jumala lasten kirkkauden vapauteen» (Room. 8: 21). Tämä merkitsee kristityille voimakkaan vastuuntunnon heräämistä luonnon elämän suojelemiseksi ja kehittämiseksi.

11. Myös yhteiskunnallisia ja kansainvälisiä kysymyksiä tulee käsitellä kristillisen toivon valossa. Sosiaaliset uudistukset, rotujen ja kansojen vapautuspyrkimykset ja työ oikeudenmukaisen rauhan aikaansaamiseksi ja turvaamiseksi eivät itsessään ole kristillistä pelastusta. Ne ovat kuitenkin toimintoja, joihin ihmisille lahjoitettu pelastus velvoittaa, ne ovat uskon, toivon ja rakkauden hyviä tekoja. Vaikka täydellisyyteen voidaan päästä vasta tulevassa iankaikkisessa elämässä, toivo Jumalan valtakunnan tulevasta voitosta kannustaa kristittyjä, koko Kristuksen kirkkoa maan päällä, taisteluun ja työhön Jumalan vanhurskauden, rauhan ja ilon ennakoimiseksi jo ajallisessa elämässä niin suuresti kuin se on mahdollista.

V. Bangkokin konferenssi 1973

12. Oppi pelastuksesta on Kristuksen evankeliumin ydin, koska Jeesus Kristus on kirkkonsa ja jokaisen kristityn elämän ja toiminnan järkkymätön perusta.

13. Yhtyen vuoden 1973 Bangokin konferenssin sanomaan olemme vakuuttuneet siitä, että köyhyydessä ja puutteessa, ahdistuksissa ja sorron alla elävien ihmisten ja kansojen hädän tulee olla jatkuvasti kristittyjen huolen aiheena.

14. Meille on läheinen se konferenssin esittämä ajatus, että Jumala Luojana ja Pelastajana antaa ihmiselle täyden arvon, oikeuden ihmisarvoisiin olosuhteisiin, kaikenpuoliseen kehittymiseen ja täyteen elämään. Vakuuttuneisuus tästä johtaa ihmistenvälisen vieraantumisen vähentymiseen, hedelmälliseen keskinäiseen rikastumiseen, kokemuksien vaihtoon ja yhteistyöhön yhteiseksi hyväksi sekä taisteluun taloudellisen oikeudenmukaisuuden, poliittisen vapauden, rauhan ja kulttuurin uudistuksen puolesta. Kaikki tämä Jumalan tahdon täyttämisenä edistää maailman vapautumista.

15. Olemme tietoisia siitä, että hyvinvoinnin keskellä elävät kansat ja kirkot eivät vielä ole tehneet kaikkeaan vastatakseen ihmisten ja kansojen hätään. Ongelmamme on siinä, että vielä niin monet ihmiset — myös kristityt — ovat haluttomia rakentamaan yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta. Tiedämme myös, mikä olennainen osuus vääristyneillä valtarakenteilla on tässä haluttomuudessa, joka on ristiriidassa Kristuksen tuoman pelastuksen kanssa. Kristittyjen pitää kaikin tavoin toimia tämän haluttomuuden poistamiseksi.

16. Kuitenkaan emme voi hyväksyä sitä, että konferenssin keskusteluissa kuin myös sen lopullisissa asiakirjoissa on aivan riittämättömästi puhuttu ihmisen pelastuksesta Kristuksen evankeliumin kautta sekä hänen siveellisestä täydellistymisestään. Bangkokin maailmanlähetyskonferenssissa ei käsittääksemme tämä pelastuksen varsinainen ulottuvuus tullut täysiäänisenä kuuluviin.

17. Bangkokin konferenssia pidettiin pelastuksen juhlana. Kuitenkin todellista pelastuksen juhlaa vietetään meidän mielestämme silloin, kun ihminen on tullut sovitetuksi Jumalan ja lähimmäistensä kanssa Jeesuksessa Kristuksessa ja aivan erityisesti silloin, kun kirkko riemuiten viettää pyhää ehtoollista.

18. Kirkkojen ainutlaatuinen ja ehdoton tehtävä on ykseyteen pyrkien kuuluttaa pelastuksen sanomaa kaikille kansoille, jotta kaikki ihmiset voisivat uskoa Jeesukseen Kristukseen ja pelastua. Tämän periaatteen mukaan on myös kirkkojen välisessä yhteysliikkeessä toimittava.

Martti Simojoki
Turun ja Suomen arkkipiispa

Vladimir
Dmitrovin arkkipiispa